

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: אָמַר

לְרַפּוּאָה שְׁלִימָה שֶׁל: אֹרְזָה בַּת אוֹדְלִיָּה

כְּנִיסַת הַשְּׁבֶת: 18:52

צִיָּאת הַשְּׁבֶת: 20:03 ר"ת 20:44

©

עֲרַשׁ"ק ב' אֵייר תשע"ד (2.5.14)

הַפְּטָרָה: "וְהַפְּהַנִּים וְהַלּוּיִם" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"אמר רבי יהושע בן לוי, לעולם ישכים אדם לבית הכנסת" (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פיינחס פרידמן)

צָרִיךְ לְדַעַת, שְׁמַעְלַת הַתְּפִילָּה בְּצִיבוּר הִיא רַבָּה וְעֲצוּמָה לְאֵין עָרוּךְ, וְכָל אִישׁ וְאִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְהִקְפִּיד וּלְהִזָּהֵר עַל-כֵּךְ מְאֹד, כְּפִי שִׁשְׁנֵינוּ בְּגִמְרָא (בְּרִכּוֹת ו'): "אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, בְּשַׁעָה שֶׁבָּא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, וְלֹא מֵצֵא בָּהּ עֲשָׂרָה, מִיָּד הוּא פּוֹעֵם, שְׁנֵאמַר (ישעיה נ'): 'מִדְּוַע בְּאֵתִי וְאֵין אִישׁ? קָרָאתִי וְאֵין עֹנֶה'". וְכֵן שְׁנֵינוּ בְּגִמְרָא (שָׁם ח'): "דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי: מָאִי דְכָתִיב (תהילים טו) 'וְאֲנִי תַפְלְתִי לָךְ ה' עֵת רְצוֹן? אֵימְתִי עֵת רְצוֹן? בְּשַׁעָה שֶׁהַצְּבוּר מִתְּפַלְלִים... תִּנְיָא נְמִי הַכִּי, רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר: מִנֵּיִן שְׁאֵין הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹאֵס בְּתַפְלָתָן שֶׁל רַבִּים? שְׁנֵאמַר: 'הֵן אֵל כַּבִּיר וְלֹא יִמָּאֵס', וְכָתִיב (תהילים נה, יט): 'פָּדָה בְּשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְּרָב לִי, כִּי בְּרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי'".

וְלָכֵן אוֹמַרְת הַגְּמְרָא (שָׁם מו'): "אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי, לְעוֹלָם יִשְׁכָּם אָדָם לְבֵית הַכְּנֶסֶת, כְּדִי שִׁיזְכָּה וְיִמְנָה עִם עֲשָׂרָה הָרֵאשׁוֹנִים, שְׁאֶפְלוּ מֵאָה בָּאִים אַחֲרָיו, קִבֵּל עָלָיו שֹׁכֵר כָּלָם. 'שֹׁכֵר כָּלָם' סִלְקָא דְעֵתָךְ (=שֹׁכֵר כָּלָם אֲתָה מַעֲלָה עַל דְעֵתָךְ)? אֵלָּא אֵימָא, נוֹתְנִים לוֹ שֹׁכֵר כְּנֶגֶד כָּלָם'".

וְכַאֵן הַמְּקוֹם לְהִבְיָא מִדְּבַרֵי רַבְּנּוּ הָאֲרִיז״ל בְּ"שַׁעַר הַפְּנוּת" (עֲנִין בֵּית הַכְּנֶסֶת, דף ג'): "מִצְוָה עַל הָאָדָם לְהִיּוֹת מְעַשְׂרָה רֵאשׁוֹנִים בְּבֵית הַכְּנֶסֶת. (ו) צָרִיךְ שְׂאֲחַר שִׁיבּוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת אַחַד מְעַשְׂרָה רֵאשׁוֹנִים. לֹא יֵצֵא מִשָּׁם עַד שִׁישְׁלִים תְּפִילָּתוֹ שָׁם. לֹא כְּאוֹתָם הַנוֹהֲגִים לְהִיּוֹת מְעַשְׂרָה רֵאשׁוֹנִים בְּבֵית הַכְּנֶסֶת זֶה. וְאַחַר-כֵּךְ חוֹזְרִים וְהוֹלְכִים לְהַתְּפַלֵּל בְּבֵית הַכְּנֶסֶת אַחֲרָי... שְׁלֹא הָיוּ שָׁם מְעַשְׂרָה רֵאשׁוֹנִים (כְּדִי לְהַשְׁלִים מִנֵּיִן). טְעוּת הִיא בִּידָם, וְלֹא תַחֲשַׁב (לָהֶם) לְמִצְוָה כָּלָל... (ו) הַנִּכְנָס לְבֵית הַכְּנֶסֶת צָרִיךְ לְהִיזָהֵר מְאֹד לְהַתְּעַכֵּב מְעַט בְּפִתְחַ קוּדָם שִׁיכְנַס וּלְהִרְאוֹת עֲצֻמוֹ יִרְא וְחָרַד וּמִזְדַּעְזַע לְהִיכְנַס בְּהִכָּל מַלְכוּ שֶׁל עוֹלָם. וְעֲנִין זֶה מוֹעִיל מְאֹד אֵל הַשְּׁלִימוֹת שֶׁל הָאָדָם וְאֵל הַהַשְׁגָּה, וְזֶה סוּד הַפְּסוּק 'וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ', גַּם זֶה מָה שְׁכָתוּב בְּגִמְרָא בְּעֲנִין אַחֲתִיתוּפֵל שְׁלַמְדוֹ לְדוֹד עָלָיו הַשָּׁלוֹם... בְּבֵית אֱלֹהִים נִהְלַךְ בְּרַגְשׁוֹ וְרִמּוֹ, גַּם כָּאֵן עֲנִין בְּרַגְשׁוֹ, שִׁיתְרַגַּשׁ הָאָדָם וְיִזְדַּעְזַע בְּעַת כְּנִיסָתוֹ בְּבֵית אֱלֹהִים, שֶׁהוּא בֵּית הַכְּנֶסֶת'". וְכַתֵּב הַמְּהַרשׁ"א בְּ"חִידוּשֵׁי אַגְדוֹת", שֶׁהַטַּעַם שֶׁעֲשָׂרָה רֵאשׁוֹנִים מְקַבְּלִים שֹׁכֵר כְּנֶגֶד כָּלָם הוּא, שֶׁבְּכָל עֲשָׂרָה יְהוּדִים הַשְּׁכִינָה שׁוֹרָה שָׁם. וְהִנֵּה, אֵלָּה הַעֲשָׂרָה הָרֵאשׁוֹנִים הִבְיָאוּ אֶת הַשְּׁכִינָה לְבֵית הַכְּנֶסֶת, וְאֵלוּ הִבְיָאוּ אַחֲרֵיהֶם אֵינָם עוֹשִׂים כָּלוּם, רַק מָה שְׁמַתְפַּלְלִים עִם הַעֲשָׂרָה שֶׁהִבְיָאוּ אֶת הַשְּׁכִינָה.

וְצָרִיךְ לְהִבִּין, מִדְּוַע כָּל אַחַד מֵהַעֲשָׂרָה הָרֵאשׁוֹנִים הַמְּבִיאִים אֶת הַשְּׁכִינָה, שֶׁכֵּן כְּנֶגֶד כָּל אֵלוּ שְׂבָאִים אַחֲרֵיהֶם? כְּדִי לְהִבִּין עֲנִין זֶה, נִקְדִּים לְהִבְיָא מָה שְׁמִבּוֹאֵר עַל-יְדֵי בְּעַל הַתְּנַיָּא בְּ"שַׁעַר הַיְחוּד וְהָאֲמוּנָה", הַכּוֹתֵב בְּשֵׁם הַבַּעַשׁ"ט הַקָּדוֹשׁ זִיע"א: "הִנֵּה, כְּתִיב: 'לְעוֹלָם ה' דְּבָרְךָ נִצָּב בְּשָׁמַיִם'. וּפְרַשׁ הַבַּעַשׁ"ט זצ"ל, כִּי (דְּבַרֵי ה' יִתְבָּרַךְ, עֲשֶׂרֶת הַמֵּאֲמָרוֹת שְׂאֲמַר)... 'הִי רִקִּיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם' וְגו', (ה) תִּיבוֹת וְ(ה) אוֹתִיּוֹת (ה) אֵלוּ הֵן נִיֻּצְבוֹת וְעוֹמְדוֹת לְעוֹלָם בְּתוֹךְ הַרְקִיעַ, הַשָּׁמַיִם... לְהַחֲיוֹתָם לְעוֹלָם, כְּדְכָתִיב (=כְּמוֹ שְׁכָתוּב): 'וְדְבַרְיוֹ חַיִּים וְקַיִמִים... לְעַד'.

כִּי אֵילוּ הָיוּ הָאוֹתִיּוֹת מְסֻתְּלָקוֹת כְּרַגְעַ, חָס וְחִלְיָה, וְחוֹזְרוֹת לְמִקּוּרָן, הָיוּ כָּל הַשָּׁמַיִם (חוֹזְרִים) (ל) אֵין וְאֶפְסַ מִמֶּשׁ, וְהָיוּ כָּלָא הָיוּ... וְכֵן בְּכָל הַבְּרוּאִים שֶׁבְּכָל הָעוֹלָמוֹת, הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתְּחוֹנִנִים... אֵילוּ הָיוּ מְסֻתְּלָקוֹת... חָס וְחִלְיָה הָאוֹתִיּוֹת מְעַשְׂרָה (ה) מֵאֲמָרוֹת שֶׁבֵּהֶן נִבְרָאת הָאֲרִץ... הִיתָה (כָּל הַבְּרִיאָה) חוֹזְרָת לְאֵין וְאֶפְס'".

כְּלוּמַר, הַבַּעַשׁ"ט הַקָּדוֹשׁ מְבַאֵר לָנוּ, שְׁלֹא נִטְעָה לְהִבִּין כִּי מָה שְׂבָרָא הַקַּב"ה אֶת הָעוֹלָם בְּעֲשָׂרָה מֵאֲמָרוֹת הִיָּה רַק פְּעַם אַחַת בְּשֶׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית, וּמֵאֲזוּ קָיָם הָעוֹלָם בְּרַצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ. אֵלָּא, צָרִיךְ לְדַעַת, כִּי כָּל הַיְקוּם כָּלוּ, שְׁנִבְרָא בְּעֲשָׂרָה מֵאֲמָרוֹת, עוֹמֵד וְקָיָם עַל-יְדֵי אוֹתָם עֲשָׂרָה מֵאֲמָרוֹת - "יְהִי אוֹר", תִּדְשָׁא הָאֲרִץ, "יְקוּוּ הַמַּיִם" וכו' - וְהֵם הַמְּחַיִּים וְהַמְּקַיִמִים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה בְּכָל רַגְעַ וְרַגְעַ. וְאוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁל עֲשָׂרָה מֵאֲמָרוֹת אֵלוּ, נִיֻּצְבוֹת בְּתוֹךְ הַבְּרִיאָה כְּלָה לְהַחֲיוֹתָהּ. וּמֵאֲחַר וְדִיבּוּרוֹ שֶׁל הַקַּב"ה הוּא נִצָּחִי, הִנֵּה, כָּל זְמַן שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ רוֹצֵה בְּכָךְ, מְחַיָּה הוּא אֶת הַבְּרִיאָה. וְאוֹלָם אִם הוּא יִתְבָּרַךְ הִיָּה מְפַסֵּיק אֶת דִּיבּוּרוֹ, חָס וְחִלְיָה, וּמְסַלֵּק אֶת הָאוֹתִיּוֹת הַמְּחַיִּוֹת אֶת אוֹתוֹ

הנברא, כי אז היה אותו הנברא בטל ומבוטל, והופך לאפס – כמו לפני הבריאה.

לפי זה מבוואר, שהאותיות של עשרת המאמרות הן בבחינת צינורות, הממשיכים שפע רב טוב להחיות את העולם בכל רגע ורגע, בבחינת "ואתה מחיה את כלם", וכדברי הבעש"ט הקדוש זיע"א: "לעולם ה' דברך נצב בשמים". נמצא לפי זה, שכאשר האדם חוטא, ועושה דברים המנוגדים לרצון הבורא, הרי הוא פוגם בכך באותיות של עשרת המאמרות, שהם כאמור צינורות השפע להמשיך חיים לבריאה, ועל-ידי כך גורם חלילה למעט את השפע בעולם.

והנה ידוע שעשרה המאמרות שברא בהן העולם הם כנגד עשר הספירות: **פתר**, חכמה, בינה, חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד, **מלכות**.

והביאור הוא שהקב"ה הוא כידוע "אין סוף", והוא בלי ראשית וכלי תכלית, ועל-כן כאשר ברא את העולם שלנו המצומצם, הנה כדי לרדת את עולמנו הגשמי (לעולם הזה), צמצם הוא יתברך את עצמו ואורו דרך עשר הספירות, צמצום אחר צמצום (מספירת ה'**פתר**' לספירת החכמה. ומספירת החכמה לספירת הבינה וכו')

וכתב "בניהו בן יהודע" (קידושין מט'): "עשרה קבין חכמה ירדו לעולם – על מספר העשרה אין לשאול כלום, מפני שאין לה שפע בעולם שאינו כלול מעשרה כנגד עשרה ספירות, ולכן העולם נברא בעשרה מאמרות". ולפי זה נמצא שהקב"ה "מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית", על-ידי עשרה מאמרות אלו שברא את העולם. זאת ועוד, כל השפע שהקב"ה משפיע מלמעלה לעולם הזה עוברים דרך עשרת המאמרות ועשר הספירות שהם צינורות השפע.

והנה ידוע מה שכתב הרמב"ן ("לך לך"), שלפני כל **נס** צריך לעשות פועל דמיוני למטה, כדי לעורר את הנס למעלה. שכן, באתערותא דלתתא (=כתוצאה מהתעוררות מלמטה) יש "אתערותא דלעילא" (=התעוררות מלמעלה). וכן כתב ה"ספורנו" (במדבר כ, ח'): "הנסים יעשהו האל יתברך על-ידי עבדיו עם הקדמת איזו תנועה מסודרת מאתו, כענין השליכהו ארצה, הרים את מטף, והפית בצור".

וכן, בדומה לכך הצטוו הנביא ירמיהו: "כה אמר ה' הלוך וקנית בקבק... ושברת הבקבק לעיני האנשים ההלכים אותך, ואמרת אליהם כה אמר ה' צבאות ככה אשבר את העם הזה ואת העיר הזאת...". וגם אנו בפסוק "פותח את ידיך" פורשים את כפינו לשמים, ועושים פעולה דמיונית כדי לקבל שפע מלמעלה, מה' יתברך (ועל זה אמרו חז"ל: "והוא מנהג יפה" (בן איש חי, ויגש)).

על-פי האמור ירוח לנו להבין מה שבאר ה"תולעת יעקב" על מעלת עשרה הראשונים בבית הכנסת: "ועל דרך האמת, עשרה ראשונים הם כנגד עשרת המאמרות שבהם נברא העולם, והם תשלום הקדושה...".

דהינן, התקבצות עשרה ראשונים היא בבחינת פועל דמיוני, להכין ולתקן בשמים את עשרת המאמרות המכונים כנגד עשר הספירות שהקב"ה ברא בהם את העולם. ולכן על-ידי תפילתם של עשרה ראשונים הם מסוגלים להמשיך התחדשות הבריאה (על-ידי עשר המאמרות). ובזכות זה הם עצמם מקבלים משם שפע רב טוב, שהרי הם הכינו ותקנו את צינורות השפע.

ומעתה יאיר לנו מה שאמר רבי יהושע בן לוי: "לעולם ישכים אדם לבית הכנסת, כדי שיזכה וימנה עם עשרה הראשונים, שאפלו מאה באים אחריו, קבל עליו שכר כלם". והביאור הוא, שכל המאה הבאים לבית הכנסת אחרי עשרה ראשונים להתפלל לה', הם משתמשים עם אותם צינורות השפע שכבר הכינו ותקנו עשרה ראשונים. ועל-כן ראוי שהעשרה הראשונים יקבלו שכר כנגד כלם.

"מה אהבתי תורתך כל היום (ופל הלילה) היא שיחתי" (תהילים קיט' צו)

מספר הרה"ג דוד יוסף שליט"א, בנו של מרן שליט"א (הגאון הרב עובדיה יוסף), כי בהיותו ילד, היה אביו מעירו לתפילה מידי בקר באותה השעה. באחד הימים, התעורר, התבונן בשעון, וראה שהזמן כבר מאוחר, והתפלא מדוע אביו לא העירו עדין. "קמתי, נטלתי את הידים, נגשתי לספריה וראיתי את אבא יושב ולומד. פניתי אליו ואמרתי: 'אבא, מדוע לא הערת אותי היום לתפילה, כמו בכל יום?' הרים מרן את ראשו, והביט בי משתאה: 'מה? כבר בקר?'. 'כן, כבר בקר' - השבתי לו. כל-כך היה שקוע בתלמודו כל הלילה, שלא הרגיש איך הגיע הבקר...". (וזהו "להעלות נר תמיד... מערב עד בקר לפני ה' תמיד"). וספר גם הרה"ג אליהו אבא שאול זצוק"ל, שמרן שליט"א (הגאון הרב עובדיה יוסף) היה לומד בכל לילה בבית הכנסת "אהל רחל", והיה שקוע בלימודו. "והייתי מחפה עד שיגמור את לימודו, ונועל אחריו את דלתות בית הכנסת. לילה אחד היה מרן מאריך בלימודו. חיפתי וראיתי שלא ניתן להפסיקו. פניתי למרן ואמרתי לו: 'הנה, מפתחות בית הכנסת, כבודו ינעל אחריו, ויניח את המפתחות תחת השטיח בפניסה'. השיב מרן בחיוב, והמשיך בלימודו". "למחרת" - ממשיך הרב אבא שאול, ומספר - "הגעתי השכם בבקר וראיתי מרחוק שכל האורות דלוקים. חשבתי בלבי, שמרוב לימוד שכח פנאיה הרב לנעול את בית הכנסת ולכבות את האורות. נכנסתי פנימה, ונדהמתי לראותו עדין יושב ולומד, וסביבו ערימת ספרים...".

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: אָמַר

לְרַפּוּאָה שְׁלִימָה שֶׁל: אֹרְיָה בַת אֹדְלָיָה

כְּנִיסַת הַשָּׁבֹת: 18:52

יְצִיאַת הַשָּׁבֹת: 20:03 ר"ת 20:44

עֲרַשׁ"ק ב' אִייר תשע"ד (2.5.14) ©

הַפְּטָרָה: "וְהַפְּהַנִּים וְהַלּוּיִם" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"אם למדת תורה הרבה – אל תחזיק טובה לעצמך – כי לך נוצרת" (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פיינחס פרידמן)

ה"בְּנֵי יִשְׁשָׁכָר" אומר, שהטעם לְכַךְ שֶׁהַקב"ה נָתַן לָנו אֵת מַט' (=49) יְמֵי הַסְּפִירָה בֵּין פֶּסַח לְעֶצְרַת, הוּא כִּיּוֹן שֶׁמַט' (=49) הוּא כְּמִנְיַן "לֵב טוֹב" (=49). וְרִמְזוּ לָנו הַקב"ה בְּכַךְ, שֶׁהַעֲבוּדָה שֶׁלָנו בְּיָמִים אֵלּוּ הִיא לְזַכָּךְ אֵת הַמִּידוּת שֶׁלָנו, כְּדֵי שֶׁנִּהְיֶה בְּבַחֲיַנַת "לֵב טוֹב", שֶׁהָרִי הַלֵּב הוּא שָׂרֵשׁ כָּל הַמִּידוּת.

וְהִנֵּה, רֵאוּי לְדַעַת, שֶׁאַצֵּל תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים עֵיקָר הַמִּידָה שֶׁל לֵב טוֹב הוּא שֶׁיִּלְמְדוּ מִתּוֹרָתָם לְאַחֲרִים, כְּפִי שֶׁשָּׁנִינוּ בְּפָרְקֵי אָבוֹת (ב', ח'): "אם למדת תורה הרבה – אל תחזיק טובה לעצמך – כי לך נוצרת". וּפְרַשׁ הַ"עֲבוּדָת יִשְׂרָאֵל" (שם), שֶׁאִם לְמַדַּת תּוֹרָה – אֵל תְּחִזִּיק אֵת הַטּוֹבָה/הַתּוֹרָה הַזֹּאת שֶׁלְמַדַּת לְעַצְמְךָ (כְּמוֹ תְּלַמִּידֵי רַבִּי עֲקִיבָא שֶׁנִּעְנְשׁוּ וּמָתוּ עַל-כֵּךְ), אֲלֵא חָזֵב אֶתָּה לְלַמְדָּה לְאַחֲרִים, "כִּי לְכַךְ נּוֹצְרָת" – שְׁכֵן, הָאָדָם נִבְרָא רַק כְּדֵי לְלַמֵּד מִתּוֹרָתוֹ לְאַחֲרִים, וְדָבָר זֶה רְמוּז בַּפְּסוּק (אִיּוֹב ה', ז'): "אָדָם לְעַמָּל יוֹלֵד". "לְעַמָּל" רֵאשִׁי תִיבוֹת: לְלַמּוֹד עַל מְנַת לְלַמֵּד.

לְפִי זֶה תּוֹבֵן סְמִיכוֹת הַמְּשָׁנָה הַבָּאָה לְאַחַר מִכָּן (אָבוֹת ב', ח'): "חֲמִשָּׁה תְּלַמִּידִים הָיוּ לוֹ, לְרַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַכָּאי... אָמַר לָהֶם: צֵאוּ וּרְאוּ אִיזוּהִי דֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל (=מֵהִי הַמִּידָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר) שֶׁיִּדְבַּק בָּהּ הָאָדָם... רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר: לֵב טוֹב. אָמַר לָהֶם (רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַכָּאי): רֹאֵה אֲנִי אֵת דְּבָרֵי אֶלְעָזָר בֶּן עֶרְךָ מִדְּבָרֵיכֶם...". (דְּהִינּוּ, שְׁמִיַּת לֵב טוֹב הִיא הַמִּידָה הַכּוֹלֶלֶת בְּתוֹכָהּ אֵת כָּל הַמִּידוּת הַטּוֹבוֹת). וְלָכֵן, שְׁנֵי הַמְּאָמְרִים הַלְלוּ – "אם למדת תורה הרבה – אל תחזיק טובה לעצמך", וְכֵן הַמְּשָׁנָה עַל מִידַת "לֵב טוֹב" – הֵם צְמוּדִים, מִכִּיּוֹן שֶׁהֵם עוֹלִים בְּקִנְיָה אֶחָד. שְׁכֵן, אִם לְמַדַּת תּוֹרָה הַרְבֵּה אֵל תְּחִזִּיק טּוֹבָה/תּוֹרָה זֹאת לְעַצְמְךָ – אֲלֵא תְּלַמְּדָנָה לְאַחֲרִים, וְזֶהוּ עֲנִיּוֹן שֶׁל לֵב טוֹב, הַכּוֹלֵל בְּתוֹכּוֹ אֵת כָּל הַמִּידוּת הַטּוֹבוֹת, שֶׁצָּרִיךְ לְלַמֵּד אֵת הַתּוֹרָה שֶׁלוֹ לְאַחֲרִים.

וּכְדֵי לְחַנֵּךְ וּלְחַזֵּק אֵת הָעֲנִיּוֹן הַזֶּה אֶצֵּל תְּלַמִּידֵי, שֶׁלַח אֹתָם רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַכָּאי לְבַרֵּר אִיזוּהִי הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׂרָאֵל שֶׁיִּדְבַּק בָּהּ הָאָדָם, וְקַבֵּל אֵת דְּבָרֵי אֶלְעָזָר בֶּן עֶרְךָ, שֶׁעֵיקָר הַמִּידוּת הוּא שִׁיְהִיָּה לְאָדָם לֵב טוֹב, כִּי לֵב טוֹב כּוֹלֵל בְּתוֹכּוֹ אֵת כָּל הַמִּידוּת הָאֲחֵרוֹת שֶׁאֲמָרוּ יֵתֵר תְּלַמִּידֵי: עֵין טּוֹבָה, חֶבֶר טוֹב, שְׁכֵן טוֹב, וְכו'. וּבְכַךְ רָצָה רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַכָּאי לְלַמֵּד אֵת תְּלַמִּידֵי שִׁיְהִיָּה לָהֶם לֵב טוֹב – שֶׁלֹּא יִחְזִיקוּ אֵת הַתּוֹרָה שֶׁלְמְדוּ לְעַצְמָם, אֲלֵא יִלְמְדוּהָ לְאַחֲרִים. וְלָכֵן תִּקְנּוּ לָנו חו"ל לְלַמּוֹד פְּרָקֵי אָבוֹת, דּוֹקָא בְּיָמִים אֵלּוּ, כִּיּוֹן שֶׁהֵם תּוֹרַת הַמִּידוּת. וּמִכִּיּוֹן שֶׁשָּׂרֵשׁ כָּל הַמִּידוּת הוּא לֵב טוֹב, לָכֵן נָתַן לָנו הַקב"ה דּוֹקָא מַט' (=49) יְמֵי סְפִירָה, כְּמַסְפֵּר "לֵב טוֹב" (=49), כְּדֵי שֶׁנִּשְׁכִּיל מִזֶּה שֶׁעֵיקָר עֲבוּדַת הָאָדָם בְּיָמִים אֵלּוּ הוּא לְזַכָּךְ אֵת הַמִּידוּת, כְּדֵי שִׁיְהִיָּה לָנו לֵב טוֹב.

וּמִדּוּעַ נָתַן לָנו הַקב"ה עֲבוּדָה זֹאת – לְזַכָּךְ אֵת הַמִּידוּת וְלַהֲגִיעַ לְלֵב טוֹב – דּוֹקָא בְּיָמֵי הַסְּפִירָה? אֲלֵא, שֶׁרָצָה הַקב"ה לְתַת אֵת הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל בְּחַג הַשְּׁבוּעוֹת, וְיִדּוּעַ שֶׁעֵיקָר הַתּוֹרָה הוּא הַתּוֹרָה שֶׁבַע-עַל-פֶּה שֶׁנִּמְסְרָה מִדּוֹר לְדוֹר, וְכְמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חו"ל (גִּיטִין ס'): "לֹא כָּרַת הַקב"ה בְּרִית עִם יִשְׂרָאֵל, אֲלֵא בְּשִׁבִיל דְּבָרִים שֶׁבַע-עַל-פֶּה". לָכֵן הַקב"ה לְיִשְׂרָאֵל לְפָנֵי מִתֵּן תּוֹרָה אֵת מַט' (=49) יְמֵי הַסְּפִירָה, שֶׁהֵם בְּמַסְפֵּר "לֵב טוֹב", כְּדֵי שֶׁבְּיָמִים אֵלּוּ יִזְכְּבוּ יִשְׂרָאֵל אֵת לְבָם לְטוֹבָה וְלַהֲיָטִיב עִם אַחֲרִים בְּתוֹרָה, וְעַל-יְדֵי כֵךְ יִזְכּוּ לְקַבֵּל אֵת הַתּוֹרָה, בְּאִין חֶשֶׁשׁ שִׁיְחִזִּיקוּ אֵת הַתּוֹרָה לְעַצְמָם, כְּמוֹ כֵד' אֶלְף תְּלַמִּידֵי רַבִּי עֲקִיבָא – אֲלֵא יִלְמְדוּהָ לְאַחֲרִים וְיִזְכּוּ לְחַיִּים.

וְהִנֵּה, כְּאֲשֶׁר נִתְּבוֹנֵן נִרְאָה, כִּי עֲצָם הַדְּבָר שֶׁהַקב"ה בָּחַר לְתַת לָנו, קְרוּצֵי חוֹמֵר, אֵת תּוֹרָתוֹ, וְלֹא לְמַלְאָכֵי מַעֲלָה (שֶׁהַשְּׂתוּקָה לְקַבְּלָהּ, בְּאוֹמְרָם (תְּהִילִים ה', ב')): "תִּנְהַ הוֹדָךְ עַל הַשְּׂמַיִם (=הַשָּׂאֵר אֵת הוֹדְךָ, אֵת הַתּוֹרָה, לָנוּ בְּשָׁמַיִם), הִיא זֶה מְצַד מִידַת טוֹבוֹ שֶׁל הַקב"ה, בְּבַחֲיַנַת "לֵב טוֹב".

וְלַמְּדוֹנוּ חו"ל כָּלֵל גְּדוֹל (מִגִּילָה יב'): "בְּמִידָה שֶׁאָדָם מוֹדֵד – בָּהּ מוֹדְדִים לוֹ" (=הָאָדָם מְקַבֵּל אֵת גְּמוּלוֹ כְּפִי שֶׁהוּא מִתְּנַהֵג עִם הַסּוֹבְבִים אוֹתוֹ). וְכְפִי שֶׁכְּתוּב בְּתְהִילִים (קִכָּא, ה'): "ה' צִלְךָ עַל יַד יְמִינְךָ". דְּהִינּוּ, שֶׁהַקב"ה נוֹהֵג

עמנו במידה כנגד מידה, ולכן, כפי שהצל שלך "עוקב" אחר פעולותיך ותנועות גופך, כך גם הקב"ה הוא "צלך", ומתנהג אתך כפי שאתה מתנהג עם חבריך.

ולכן נמצא, כי כדי לעורר כביכול אצל הקב"ה את מידת "לב טוב", שימסור לנו את סודות תורתו הקדושה, צריך קודם לעשות אתערוותא דלתתא(=התעוררות מלמטה) – לזכך את מידותינו בבחינת "לב טוב", ולהיטיב עם אחרים בתורה. שכן, על-ידי כך "במידה שאדם מודד – בה מודדים לו", יתעורר כביכול הקב"ה בבחינת "לב טוב" למסור ולהשפיע לנו את תורתו.

ויש לומר, שמטעם זה בחר הקב"ה למסור את התורה לישראל על-ידי משה רבנו, שזכה למידת "לב טוב", כמבואר בגמרא (נדרים לה), שהקב"ה מסר רק למשה ולזרעו את חלק פלפול התורה. אלא שמשה, שעליו נאמר "טוב עין" מסר חלק זה לישראל.

ומאחר וראה הקב"ה, יודע תעלומות, שעתידי משה למסור את פלפול התורה לישראל ולא להחזיקה לעצמו, בחר בו להיות שליח למסור את כל התורה לישראל. וברור שעצם נתינת התורה לישראל הוא מצד התלבשות הקב"ה בבחינת "לב טוב".

וצריך לדעת, שבכל שנה ושנה ב-מט' ימי הספירה (שהם כידוע הכנה לקראת מתן תורה בחג השבועות) מתעורר ענין זה, כדי שנוכח את המידות להגיע לבחינת "לב טוב". ועל-ידי כך, מידה כנגד מידה, יתעורר הקב"ה למעלה, בבחינת "לב טוב", למסור ולהשפיע לנו טעמים וחידושים בתורתו הקדושה.

"כי לא תשכח מפני זרעו" סופי תיבות "יוחאי"

"בשעה שעלה משה רבנו למרום, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה: רבנו של עולם, מה לילוד אשה בינינו? אמר להם: לקבל תורה בא. אמרו לפניו מלאכי השרת: חמדה שגנוזה תתקע"ד דורות לפני בריאת העולם, אתה מבקש ליתנה לבשר ודם? "מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו(=על מה זכה האדם)...תנה הודך על השמים"(=השאר את הודך, את התורה, לנו בשמים).

ויש לפרש את טענת המלאכים על-פי מה שידוע גדל חומרת שכחת התורה, כמו ששינינו במשנה (אבות פי', מח'): "כל השוכח דבר אחד ממשנתו, מעלה עליו הכתוב כאלו מתחייב בנפשו, שנאמר (דברים ד'): 'רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך'". ובגמרא מצינו (מנחות צט'): "אמר ריש לקיש: כל המשכח דבר אחד מתלמודו עובר בלאו(=עובר על מצות "לא תעשה"), שנאמר: 'רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים...'"

לכן טענו המלאכים "מה אנוש כי תזכרנו...". הלא בן האדם קרוץ מתמר, והשכחה מצויה אצלו תמיד, כמו שאמרו בעלי הרמז (שחרית של שבת): "שכן חובת כל היצורים" – ראשי תיבות "שכחה", שכן, כך היא דרכם של כל היצורים, שהם בשר ודם, לשכוח את תלמודם. אם כך, שאלו המלאכים את הקב"ה: מדוע אתה נותן להם את התורה? והרי אפילו חכמי ישראל שביבנה אמרו "עתידה תורה שתשתכח מישראל", ולכן עדיף שתתן לנו את התורה, שהרי אין השכחה מצויה אצלנו.

וכדי לסתום את טענותיהם של המלאכים, הראה להם משה רבנו את נשמתו של רשב"י, שיאיר את חשכת/שכחת התורה, ועל-ידי אור תורת הנסתר, עתיד הוא לבטל את שכחת התורה. וזהו שאמר הגה"ק החיד"א זצ"ל, בשם האר"י הקדוש זצ"ל: "עליף למרום, שביט שבי": "שבי" – ראשי תיבות של שמעון בר יוחאי. כלומר, אתה, משה, כשעלית למרום שביט את התורה הקדושה מהמלאכים על-ידי "שבי", הוא התנא הקדוש שמעון בר יוחאי, אשר גזר ואמר: "חס ושלום שתשתכח תורה מישראל".

וראוי לציין שמה שאמר התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי: "חס ושלום שתשתכח תורה מישראל, שנאמר: 'כי לא תשכח מפני זרעו'", מובא בספרים הקדושים בשם הרה"ק מהר"ן זיע"א רמז נפלא, כי בפסוק זה "כי לא תשכח מפני זרעו" נרמז שמו של רשב"י בסופי התיבות "יוחאי", כדי לומר לנו, שבזכות תורתו של רשב"י, שמאירה את העולם, לא תשתכח התורה מישראל לעד ולנצח נצחים).

"ונקדשתי בתוך בני ישראל"

על הכתוב "ונקדשתי בתוך בני ישראל", כותב רש"י: מסר עצמד וקדש שמי(=היה נכון למסור נפשך על קדוש השם בשעת הצורך). וכשהוא מוסר את עצמו, ימסור עצמו על-מנת למות. שכן, כל המוסר עצמו על-מנת הנס(=מי שמוסר את נפשו מתוך כוונה שיתרחש לו נס, וישאר בחיים), אין עושים לו נס...

ובענין זה של קדוש ה' מסופר, כי כשעמדו הנאצים, ימח שמים, להוציא להורג את רבי אלחנן בונים וסרמן הי"ד, ראש ישיבת בארונביץ, פנה הגאון אל המוני היהודים במקום, ואמר: מסתבר, יהודים יקרים, שמחשיבים אותנו בעולמות העליונים כצדיקים גמורים, ולכן נבחרנו לכפר בגופותינו על כלל ישראל. ומכיון שכך, עלינו לשוב מיד בתשובה שלמה, וכך ירצו קרבנותינו לפני שוכן מרומים. הבה ונשמר, שלא תעלה חלילה במוחנו מחשבה פסולה, שהיא כפיגול הפוסל את הקרבן. שכן, עלינו לדעת, שבשעה זו אנו עומדים לקיים את הגזולה שבמצות התורה(=למות על קדוש השם). **שבת שלום**

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: אָמַר לְרַפּוּאָה שְׁלִימָה שֶׁל: אֹרְזָה בַת אֹדְלָיָה כְּנִיסַת הַשֶּׁבֶת: 18:52

עֲרַשׁ"ק ב' אִיר תִּשְׁע"ד (2.5.14) © יְצִיאַת הַשֶּׁבֶת: 20:03 ר"ת 20:44

הַפְּטָרָה: "וְהַפְּהַנִּים וְהַלּוּיִם" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁנֵאמַר (ישעיה ס'): וְעַמֶּךָ כָּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ נֶצֶר מִטְעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְּפָאֵר". (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינקס פרידמן)

אֶחָד מִמְּנֵהֵי יִשְׂרָאֵל הַיְדוּעִים הוּא, לֹמַר לְפָנַי כָּל לִימוּד בְּמַסְכַּת אָבוֹת אֵת הַמְּשָׁנָה: "כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא..."

וְנִתְיַגְעוּ הַמְּפָרְשִׁים לְהַבִּין, מַה רָאוּ חו"ל כְּכֹה, לְהַקְדִּים וְלֹמַר דּוֹקָא אֵת מְשָׁנָה זוֹ לְפָנַי הַלִּימוּד בְּמַסְכַּת אָבוֹת? בְּפִשְׁטוּת יֵשׁ לֹמַר, שְׁבַדְבַּר זֶה בְּקִשּׁוֹ חו"ל לְחֻזֵּק אֵת לֵב הָאָדָם, לְבַל יִפּוֹל בְּרוּחוֹ לֹמַר, מִי אֲנֹכִי שְׂאֵעֶסוֹק בְּדַבְרֵי הָאָבוֹת הַקְּדוּשִׁים, בְּעִבּוּדַת הַמִּידוּת הַטּוֹבוֹת? וְהִרִי אֲנִי עוֹד לֹא הִגַּעְתִּי לְמַעְלָה זוֹ, לְעִבּוּד אֵת ה' כְּרָאוּי. שְׁכֵן, חֲטָאֲתִי כְּהִנֵּה וְכַהֲנֵה, בְּכָל מִינֵי עֲגִינִים וּמַעֲשִׂים. וּמָה לִּי לְעִסּוֹק בְּפָרְקֵי אָבוֹת, הַמְּיוֹעָדִים בְּעִיקָר לְחִסְדִּים וְלֵאנְשֵׁי מַעֲשֵׂה? עַל-כֵּן הַקְּדִימוּ לָנוּ חו"ל לְשִׁנּוֹת אֵת הַמְּשָׁנָה: "כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא..." "כְּדֵי לֹמַר לָךְ, שֶׁ"כָּל יִשְׂרָאֵל" – לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ שְׂכָר לְעוֹלָם הַבָּא. וְאִין הַקַּב"ה מְקַפֵּחַ שְׂכָר כָּל בְּרִיָּה. וְאִפִּילוּ הַרְשַׁע בְּיוֹתֵר, לְאַחַר שִׁיקְבַּל הוּא אֵת עוֹנְשׁוֹ בְּגִיּהוֹנוֹם, יִזְכֶּה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא עַל הַמְּצוֹת וְהַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שֶׁקִּיַּם בְּעוֹלָם הַזֶּה.

וְלָכֵן, טוֹב שִׁישְׁתַּדֵּל הָאָדָם לְהַרְבוֹת בְּמַצּוֹת וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְלִקְיַם אֵת דְּבָרֵי הַפְּתוּב בְּמַסְכַּת אָבוֹת, בְּמוֹסַר חֻכְמִים וּבְעִבּוּדַת הַמִּידוּת הַטּוֹבוֹת. שְׁכֵן, כָּל אֵלֶּה יִתְּנֶסְפוּ לוֹ לְחֻשְׁבוֹן גְּדוֹל שִׁישְׁלֵם לוֹ הַקַּב"ה בְּעוֹלָם הַבָּא. וַיֵּשׁ גַּם לֹמַר, שְׁחֻז"ל בְּחֵרוֹ לְהַקְדִּים דּוֹקָא מְשָׁנָה זוֹ שֶׁל "כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא..." "כְּדֵי לְחֻזֵּק דּוֹקָא אֵת הַנְּשִׁים, שֶׁהֵן שׁוֹתְפוֹת לָנוּ בְּכָל. שְׁכֵן, נִיתֵן לְטַעוֹת מֵהֵשֵׁם "מַסְכַּת אָבוֹת", וְלַחֲשׁוֹב, שֶׁהַמוֹסַר וְהַמִּידוּת הַטּוֹבוֹת שֶׁבְּמַסְכַּת מִיּוֹעָדִים לְאָבוֹת וְלֹא לְאַמְהוֹת. אוֹלָם, כְּמוֹבֵן שְׂאִין הַדְּבָר כֶּךָ. שְׁכֵן, אִף שְׂאִין הַנְּשִׁים עוֹסְקוֹת בְּתוֹרָה שְׁבַע-פָּה, מְכַל מְקוֹם מוֹטְלַת עֲלִינוּ, הַגְּבָרִים, הַחֻבָּה לְמִסוֹר וְלַהֲעִבִיר לְנָשִׁים אֵת תּוֹכֵן הַמוֹסַר וְהַמִּידוּת הַטּוֹבוֹת, הַפְּתוּבִים בְּמַסְכַּת אָבוֹת, כְּדֵי שִׁיּוֹכְלוּ לְחַנּוּךְ אֵת צְאֲצְאֵינוּ כְּרָאוּי. עַל-כֵּן הַקְּדִימוּ חו"ל מְשָׁנָה זוֹ, "כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא..." "כְּדֵי לְהַרְאוֹת אֵת גּוֹדֵל הַחֲשִׁיבוּת שֶׁל הַנְּשִׁים, כְּשׁוֹתְפוֹת לְבַעֲלֵיהֶן. שְׁהִרִי, "כָּל יִשְׂרָאֵל" – גַּם הַנְּשִׁים – יִזְכּוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, בְּזָכוֹת שִׁילְמָדוֹ מֵהַבְּעָלִים אֵת תּוֹכֵן הַמַּסְכַּת, שֶׁהִיא עִבּוּדַת הַמִּידוּת וּמוֹסַר חֻכְמִים.

וּכְדֵי לְחֻזֵּק עֲגִינָן זֶה, רָאוּי לְהַבִּיא דְּבָרֵי הַ"תּוֹרַת חַיִּים", עַל מָה שֶׁשְּׁנִינוּ בְּמְשָׁנָה (סוֹף מַסְכַּת עוֹקְצִין): "אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי, עֲתִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַנְחִיל לְכָל צְדִיק וְצְדִיק – שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרֵי עוֹלָמוֹת, שְׁנֵאמַר (מְשִׁלִּי ח'): לְהַנְחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ (=310), וְאוֹצְרוֹתֵיהֶם אֲמֵלֵא". וְצָרִיךְ לְהַבִּין כָּאֵן אֵת דְּקוּיַת הַחֲשְׁבוֹן, שְׁעֲתִיד הַקַּב"ה לְהַנְחִיל לְכָל צְדִיק וְצְדִיק דּוֹקָא יֵשׁ (=310) עוֹלָמוֹת, לֹא פָחוֹת וְלֹא יוֹתֵר.

וַיֵּשׁ לֹמַר, שֶׁהִנֵּה, כִּידוּעַ, נֶצְטְוִינוּ עַל-יְדֵי הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ עַל תְּרִי"ג (=613) מְצוֹת דְּאוֹרִיָּתָא (=מֵהַתּוֹרָה), וְ-ז' (=7) מְצוֹת דְּרַבְּנָן (=שֶׁל הַחֻכְמִים), שֶׁהֵם בִּיחַד כַּת"ר (=620) מְצוֹת. וּמִכָּאֵן, שְׁמַגִּיעַ לְכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵל כַּת"ר (=620) עוֹלָמוֹת, תְּמוֹרַת כַּת"ר (=620) הַמְּצוֹת שֶׁהוּא מְקִיַם.

אוֹלָם, כִּידוּעַ הָאָדָם לֹא נִבְרָא יְחִידִי, אֲלֵא יַחַד עִם הָאִשָּׁה, כְּפִי שְׁכַתּוּב: "זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וַיְבָרַךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֵת שְׁמֵם אָדָם". (וְצָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁגַּם כָּל הַנְּשִׁמוֹת בְּשִׁמִּים נִבְרָאוּ זָכָר וּנְקֵבָה. אֲלֵא, שְׁבַרְדְּתֵם לְעוֹלָם הַזֶּה הֵן נִפְרָדוֹת. וּבִהְיֵעַ הַזְּמַן הַמְּתָאִים, הַקַּב"ה מְזוּגָם שׁוֹב בִּיחַד. וְכָל זֶה לְתוֹעֵלַת הָאָדָם, כְּדֵי שִׁיּוֹכֵל לְעִבּוּד אֵת ה' כְּרָאוּי, בַּהִיּוֹת לוֹ הָאִשָּׁה עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ).

לָכֵן, עַל-פִּי הַצְּדִיק, בְּהִכְרַח שִׁיתְחַלְקוּ הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה שׁוֹהַ בְּשׁוֹהַ בְּ-כַת"ר (=620) הַמְּצוֹת. שְׁהִרִי, שְׁנִיָּהֶם בִּיחַד הֵם שׁוֹתְפִים כְּאֶחָד. עַל-כֵּן, כְּאֲשֶׁר יִתְחַלְקוּ אוֹתָם כַּת"ר (=620) עוֹלָמוֹת לְשָׁנִים, יִגִּיעַ לְכָל אֶחָד, לְאִישׁ וְלְאִשָּׁה, בְּדִיוֹק יֵשׁ (=310) עוֹלָמוֹת, לֹא פָחוֹת וְלֹא יוֹתֵר, וְזֶה "לְהַנְחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ (=310), וְאוֹצְרוֹתֵיהֶם אֲמֵלֵא".

ויש עוד להוסיף, שהנה, כתבו הקדמונים, שבעשרת הדברות ישנן **כת"ר** (=620) אותיות, שהן מכונות בדיוק כנגד "**כת"ר**" (=620) המצות (613 מצות דאורייתא ו-7 מצות דרבנן). על-כן, כאשר בא הקב"ה לתת את עשרת הדברות, שיש בהן כאמור **כת"ר** (=620) אותיות, שהן מכונות בדיוק כנגד "**כת"ר**" (=620) מצות, הקדים לומר: "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל". ופרש רש"י: "לבית יעקב' אלו הנשים... ותגיד לבני ישראל'... לזכרים". דהינו, שהקדים את הנשים לפני הזכרים, כדי לרמוז שבשכר **כת"ר** (=620) המצות, יתחלקו האנשים והנשים שוה בשוה - כי שניהם שקולים - בגלל היותם שותפים בקיום מצות התורה.

וזהו שכתוב: "עתיד הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק וצדיק שלש מאות ועשר עולמות". וכפל הכתוב לומר, "לכל צדיק וצדיק", כדי לרמוז על התחלקות **כת"ר** העולמות לשני השותפים - לאיש ולאשה. ועל-כך רמזה גם המשנה: "כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא...". ודקדקו לומר חז"ל, "**יש**" (=310) להם חלק", לרמוז שחלק האשה וחלק הבעל לעולם הבא הוא "**יש**" (=310) עולמות", לא פחות ולא יותר.

"ונקדשתי בתוך בני ישראל..." (כ"ב לבי)

נצטוינו בתורתנו הקדושה: "נקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדשכם, המוציא אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני ה'", ופרש רש"י זצ"ל: "המוציא אתכם - על מנת כן" - כלומר, יציאת מצרים היתה על תנאי שישאל יהיו מוכנים למסור נפשם, בכדי לקדש את שמו הגדול יתברך. וכבר קבע רבנו הרשב"א בתשובותיו (חא, נה), כי גם במחשבה ניתן לקיים את המצוה של קידוש ה', ולא רק בפועל ממש, והוא מה שנקאמר: "כי עליך הרגנו כל היום" (תהילים מד, כג). וכי אפשר להיהרג בכל יום על קידוש ה' אלא, שבכל יום, כשאנו קוראים ב"קריאת שמע" את המלים "ובכל נפשך", ומסכימים על-כך, הרי כאילו מסרנו את נפשנו עליו יתברך, כי כל המסכים עם "ובכל נפשך", כאילו עשו. מקור לכך מצינו בדברי הזוהר הקדוש (חג, קצה ב), שביחוד (=בקריאת) "שמע ישראל", כשהאדם מצרף וכולל את עצמו עם אלו המוסרים את נפשם בפועל על קידוש ה', ומתכוון לכך בפסוק זה, נחשב לו כאילו מסר את עצמו **בפועל ממש**.

"ונקדשתי בתוך בני ישראל..." (כ"ב לבי)

הצדיק רבי אלימלך מליזנסק, היה דורש ומבקש מאת אנשי שלומו, כי בכל שעה של בטלה יהיו הפל דבוקים בפסוק: "ונקדשתי בתוך בני ישראל...", שהיא מצות עשה מהתורה. וזו היתה לשונו: בכל עת ובכל רגע שהאדם פנוי ואינו עוסק בתורה הקדושה, ובפרט בעת שהוא יושב בטל לבדו בחדרו, או שוכב על מטתו ואינו יכול לישון, יתרהר במצות עשה זו: "ונקדשתי בתוך בני ישראל...". וידמה בנפשו ויציר במחשבתו כאילו **אש** גדולה ונוראה **בוערת** לפניו, ולהבותיה עולות עד לב השמים. והוא, לשם קדושת שמו של ה' יתברך, שובר את טבעו, ומפיל עצמו לתוך האש הזו, על קידוש ה'. ומחשבה טובה - הקב"ה מצרפה **למעשה** - ונמצא, שאינו שוכב או יושב בטל, אלא מקיים מצות עשה דאורייתא (=מן התורה), שהיא יסוד האמונה והעמוד הגדול שכל בית ישראל נשען עליו.

"פשטידת שלום-בית"

פעם התניצבו לפני רבי ישראל מקוזניץ איש ואשה, בגיל העמידה (=מבוגרים), שגמרו ביניהם להפרד זה מזו, ובאו לקבל את ברפת הצדיק להחלטתם הנחרצת. שאל הצדיק את הבעל: מדוע החלטת לתת גט פיטורין לאשתך? אומר לרבי את כל האמת - השיב הבעל במבוכה - כשאני חוזר בשבת מבית הכנסת, סמוך לשעת הצהריים, מציק לי הרעב מאד, וברוב תיאבוני, אני משתוקק ביותר לפשטידה של שבת. אולם אשתי מסרבת בכל תקף להגיש לשלחן את הפשטידה המבוקשת, אלא מגישה תחילה דגים ובשר, ושאר מיני מטעמים, וכשמגיע תור הפשטידה, כבר שבעה נפשי מכל מיני המאכל, ואיני מוצא טעם של ממש במאכל נוסף... בתום דבריו הארוכים של הבעל, פנה רבי ישראל אל האשה ושאל אותה: מדוע את מסרבת להקדים את הגשת הפשטידה של שבת, לבקשת בעלך?

מנהג אבותי בידי, שהפשטידה מוגשת רק בסוף הסעודה - קראה האשה בקול נמרץ - ומנהג ישראל - תורה הוא, ולכן לא אזור מדרכי כמלוא הנימה, אפילו יביא הדבר לגט פריעות מצד בעלי! הרהר קמעה הצדיק מקוזניץ, כיצד להגיע לעמק השוה בסכסוך זה על מועד הגשת הפשטידה של שבת, ואחר-כך פסק: מהיום והלאה תכין האשה שתי פשטידות לכבוד שבת: פשטידה אחת תוגש לבעל לפני הסעודה, כבקשתו, והפשטידה השנייה תוגש - פנהוג מימים ימימה, כמנהג האשה - בתום הסעודה... החלטת הצדיק נראתה מאד בעיני הבעל ואשתו, ושניהם הודו לרבי ישראל על החלטתו הנבונה. ולא עוד, אלא שבבתים רבים בישראל החלו נוהגים כעצת האדמו"ר מקוזניץ להכין לשבת פשטידה נוספת, וקראו לה "פשטידת שלום-בית"... **שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!**